

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Clasele IX-XII
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Deci iată unde mă aflu când a sunat soneria. Lampa de pe catarg arăta orele trei după-amiaza, 15 noiembrie 1970. Ploua mărunț, tocmai venea unul din tramvaie, iar întreprinderea de reparat televizoare își continua programul. M-am dus să deschid, puțin contrariată, căci nu așteptam pe nimeni la ora și în ziua aceea, și în pragul ușii se ivi un bărbat scund, cu fața ascunsă sub borurile largi ale unei pălării pleoștite de ploaie. S-a înclinat în fața mea și a rostit pe un ton confidențial:

— Știți eu sunt comisionarul. V-am adus pachetul, e afară. Câțiva oameni de-ai mei tocmai îl desfac, pentru că singură v-ar veni foarte greu.

Vorbea pe șoptite, ducându-și mereu mâna la gură, de parcă s-ar fi temut să fie auzit și de altcineva și tot timpul arunca priviri bănuitoare în jur, deși holul era gol în acel moment, iar din lungul șir de camere, numai ușa mea era deschisă.

— Am uitat să vă spun, continuă comisionarul la fel de tainic, am uitat să vă spun „la mulți ani!” la mulți ani de ziua dumneavoastră!

— Domnule, am răspuns, împrumutându-i fără să vreau tonul acela scăzut – nu știu cine v-a trimis – nu aștept niciun pachet și astăzi nu este ziua mea.

— St, făcu comisionarul speriat, uitându-se din nou în preajmă cu aceeași neliniște. Nu spuneți asta! Azi e ziua dumneavoastră și nimeni nu ar fi în măsură s-o tăgăduiască. Afară, repetă el, afară oamenii mei încearcă cu greutate să desfacă pachetul adus anume de ziua dumneavoastră. [...]

— Bine, bine, am rostit, hotărându-mă deodată. Deși știu precis și voi putea dovedi că faceți cu toții o nebunească eroare... [...]

Am ieșit afară. Într-adevăr ploua mărunț, strada se golise de lume, întreprinderea de reparat televizoare părea la fel de tăcută, deși ecranele continuau să emită din vitrină. [...]

Cu fiecare minut, mâinile lucrătorilor iveau ceva mai mult din bucata înaltă de lemn. Era puțin mai înaltă decât mine, mai jos avea o clanță aurie, pe care oamenii o lustruiau cu migală, frecând-o pe rând cu pulpana hainei. Apoi se opintiră, se încrâncenară într-un efort comun, agățându-se, trăgând, smucind și în sfârșit pachetul cedă – hârtiile, cartoanele, sforile căzură în lături și văzui atunci ridicându-se în fața mea o ușă nou-nouță, lăcuită, dintr-un lemn gălbui în care parcă mai sufla copacul.

— Acum, reluă comisionarul cu nestăpânită emoție, tot ce vă rămâne de făcut este să deschideți și să intrați.

— Cum? așa fi putut întreba. Dincolo de ușă nu se afla nimic, decât strada probabil, cu întreprinderea de reparat televizoare. Dar n-am întrebat. Lucrătorii istoviți sprijineau ușa din cele două laturi. Am apăsât pe clanță și ca într-un joc de-a v-ați ascunselea, mă gândeam să mă furișez în partea cealaltă și să mă întorc înapoi în spatele lor strigând pe neașteptate: Sunt aici!

Dar intrând, am auzit ușa închizându-se în urma mea și apoi cheia răsucindu-se în broască. Eram în pragul unei camere înțesate de lume. În jurul meu se distingeau voci, murmure, frânturi de conversație, foșnete de rochii și ziare.

În fumul de țigări ce se ridica deasupra capetelor, pereții deveneau tot mai vagi, se îndepărtau, încăperea însăși părea a se lărgi, prelungindu-și unghiurile în adânc.

La venirea mea, în fum, se produse un soi de foială, o îmbulzeală de ochi din toate părțile.

— E ziua mea, am spus, încercând să-mi justific prezența, deși știam bine că mint.

Nu răsă nimeni și fiindcă așteptau – de bună seamă ceva trebuia sărbătorit – n-aveam nici vin, nici pâine, dar m-am dus la ușă și cu greu am izbutit să rup prima bucățică de lemn ca să i-o dau cuiva din preajmă. Atunci s-au apropiat pe rând și ceilalți și fiecare i-am rupt câte o bucățică și mulți alții veneau din fundul încăperii. Ușa era tot mai puțină și de-abia mi-a ajuns s-o împart.

La sfârșit, când am ridicat ochii de pe fragmentele pe care cu toții le strângeau în palme, am văzut că eram undeva afară și se crăpa de ziuă.

Bucățelele de lemn deveneau din ce în ce mai mari, le scăparăm din mâini, într-adevăr creșteau, se făceau uși, dar poate nici nu erau uși ci niște pachete bogate învelite în hârtii lucitoare, prinse cu funde. Pe fiecare pachet scria cu litere aurite „La mulți ani!” iar într-un colț sus – un nume, o adresă, o zi de naștere.

Monica Pillat, *Cadoul* (1982)

B.

Povestea a început vara trecută, pe 7 iulie, în fața unei ferestre care da spre Biserica Sf. Silvestru, o biserică albă, cu turle răsucite și tindă înaltă, ținută de doi stâlpi ca două țigarete. Ema o vedea doar dintr-o parte, îi vedea turlele ca și când ar fi fost unite, scara pe care se cuibărise un copil, gârdulețul sprijinit de tufe, atât cât se zărea prin geamul apartamentului ei din Bulevardul Dacia. Cerul de iulie și biserica albă văzute de la etajul 8. [...]

Era 12,45. A deschis ușa apartamentului, iar în fața ei, pe locul în care știa că e casa scârilor, cu cimentul cenușiu, cu florile de leandru, cu ferestrele mici, prin care de fiecare dată se vedea blocul de vizavi, pe locul bine știut din fața apartamentului ei, era acum altceva: niște bărbați puneau cărămidă peste mortarul proaspăt, într-un zid ridicat bine, dincolo de înălțimea unui om. În dreapta stăteau înțepenite câteva tufe, în stânga era o grămadă de nisip. Iar lângă zidul roșu respira alert un câine. Și era aceeași zi însoțită de vară, cu cerul oglindă.

Ema a dat să se-ntoarcă, însă ușa apartamentului dispăruse. În locul ei curgea drumul pardosit și dincolo de el se întindea un câmp de bălării, din marginea căruia creșteau cu lene acoperișuri de stuf și pământurile copacilor. La mii de kilometri se stinge un muget blând.

Instinctiv, s-a uitat în jos și și-a descoperit cu uimire rochia de cerneală, dintr-o pânză subțirică și lucioasă, lungă până la vârfurile rotunjite ale papucilor cu fețe verzi, de mătase. Pe deasupra rochiei avea un fel de mantilă de voal înflorată. Era ea, grăbită să ajungă la întâlnirea cu Vicențiu și cu mama lui, și totuși era altcineva, o ființă la fel de adevărată, cu treburi tot așa de urgente ca ale Emei. S-a mai uitat o dată în jur și s-a cutremurat sub istoria care venea peste ea ca o ploaie torențială: era o existență fir cu fir, binecunoscută și reală, tot așa de reală ca și cea de până acum, o viață furișată în creier, cu amănunte înghesuite în compartimentele numeroase ale unui tipar făcut special pentru capul ei. Știa cu certitudine că se află în anul 1742, într-o zi fericită, chiar în preziua logodnei cu Pârvu, pe care toată lumea îl știe de Lețu Zidaru.

El i-a aruncat o privire de pe zidul roșu, iar odată cu ea a venit și povestea, care i s-a înfipt în ceafă. Lețu era finul boiangiului Pârvan, care a murit anul trecut și pentru pomenirea căruia nevastă-sa, Pârvuleasa, se hotărâse să ridice biserică în jurul mormântului său, în mahalaua Silvestru, ca să-i fie iertate păcatele. Ema s-a gândit o clipă la turlele albe ale bisericii pe care o privise de-atâtea ori de la înălțimea ferestrei sale și apoi a privit din nou zidul de cărămidă, înțelegând fără dubiu că era același zid, ridicat în pulberea mahalalei și în asfaltul cartierului ei. Chiar acolo, la nici trei metri, Lețu puneu cărămida în mortarul ca o pastă grasă și se uita spre ea pe sub cozorocul împletit din pai galben, pe care el însuși îl meșterise în urmă cu o săptămână ca să-l apere de soare. Continua s-o privească, iar ei i s-au destins tendoanele gâtului, în timp ce-și aducea minte cum îi spune el numele, ca și cum ar înghiți o linguriță de șerbet: Bojorina.

Vasăzică nu Ema, ci Bojorina.

Doina Ruști, *Lângă Biserica Sf. Silvestru* (2010)

Itemul I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează o valoare expresivă a adjectivelor în paragraful al patrulea din textul B. **4 puncte**
2. Identifică un element paraverbal al comunicării în textul A, explicând rolul său în crearea atmosferei. **6 puncte**
3. Evidențiază modul în care perspectiva narativă influențează receptarea textului A. **8 puncte**
4. Prezintă semnificația secvenței: „Continua s-o privească, iar ei i s-au destins tendoanele gâtului, în timp ce-și aducea aminte cum îi spune el numele, ca și cum ar înghiți o linguriță de șerbet: Bojorina.”, din textul B. **8 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 26 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă răspunsurile sunt formulate în enunțuri și dezvoltă subiectul propus.

Itemul al II-lea

30 de puncte

Imaginează-ți că ești unul dintre personajele textului A care a primit cadou o bucată de ușă. Redactează un text narativ, de 150-300 de cuvinte, care să reprezinte un final alternativ al fragmentului dat, incluzând o secvență descriptivă și una dialogată relevante pentru acțiunea prezentată.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 26 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă textul tău are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

Itemul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu de minimum 600 de cuvinte despre *trecere ca experiență existențială*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală (opere literare din literatura română și/sau universală; opere de artă – sculpturi, picturi etc.; cinematografie; muzică etc.).

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/dezvoltarea argumentelor/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 26 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseu are minimum 600 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.